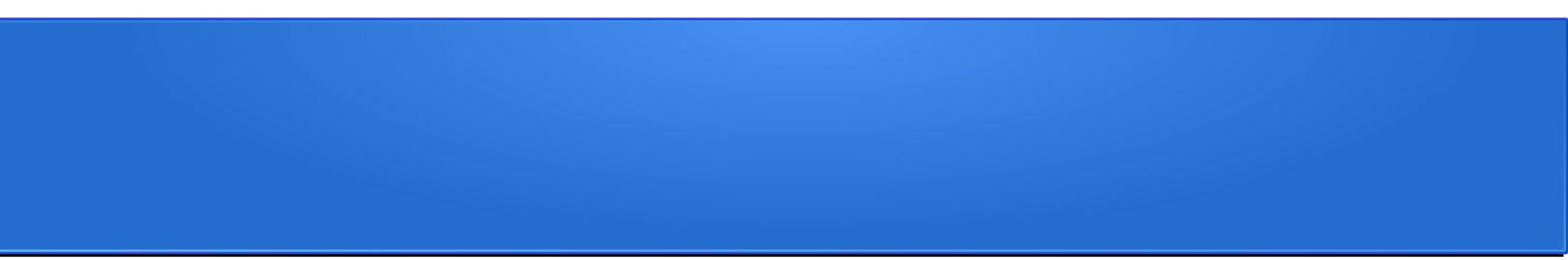

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

6.1 Κοινωνικοποίηση και πολιτικοποίηση

Κοινωνικοποίηση

- **Τι είναι;**

- Μια διαδικασία **ένταξης** και **ενσωμάτωσης** του ατόμου σε ένα κοινωνικό σύνολο

- **Πώς συμβαίνει;**

- Κάθε κοινωνία έχει κάποιες αξίες, κανόνες, αντιλήψεις κτλ τα οποία μαθαίνει/μεταβιβάζει στα άτομα

- **Με λίγα λόγια;**

- Μέσω της κοινωνικοποίησης το άτομο “μαθαίνει” την **κοινωνικά επιθυμητή συμπεριφορά**

Κοινωνικοποίηση

- **Στόχος;**
 - Η **ένταξη του ατόμου** στην κοινωνία και η **συνοχή της κοινωνίας**
- **Διάρκεια;**
 - Από τη στιγμή της **γέννησης** του ατόμου μέχρι τα βαθειά **γεράματα**
 - Ιδιαίτερα κρίσιμη είναι η κοινωνικοποίηση στην περίοδο της εφηβείας και της ενηλικίωσης

Φορείς κοινωνικοποίησης

```
graph TD; A[Φορείς κοινωνικοποίησης] --> B[οικογένεια]; A --> C[σχολείο]; A --> D[θρησκεία]; A --> E[κράτος]; A --> F[ΜΜΕ]; A --> G[παρέες συνομηλίκων];
```

οικογένεια

σχολείο

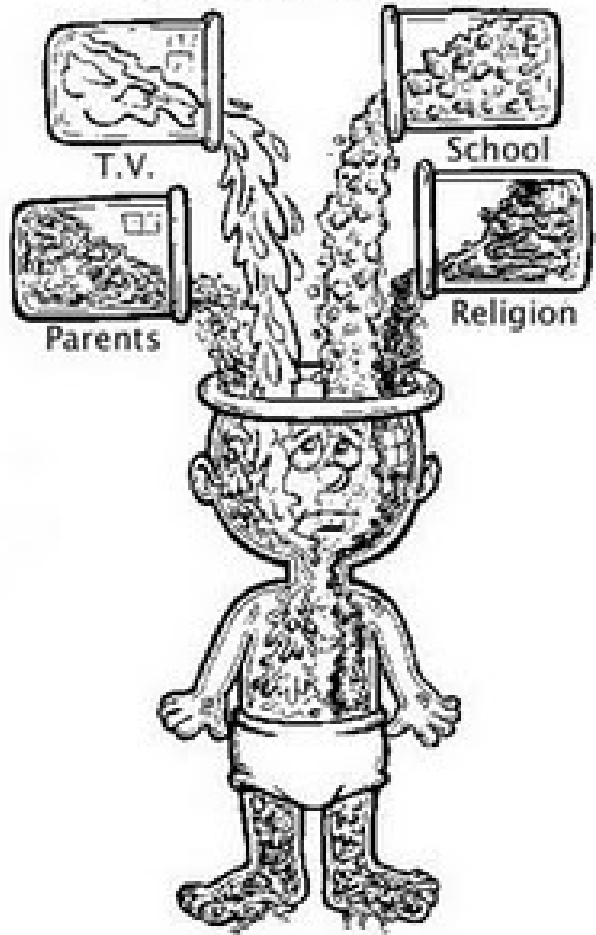
θρησκεία

κράτος

ΜΜΕ

παρέες συνομηλίκων

Socialization

Κοινωνικοποίηση

- **Χαρακτηριστικά;**
 - Τροποποιείται στον χώρο και στον χρόνο
 - Διαφοροποιείται ως προς τα φύλα
 - Είναι πολυδιάστατη και πολύπλοκη (αρκετές φορές δημιουργούνται διλημματικές καταστάσεις)

Μέρος της κοινωνικοποίησης είναι και η πολιτικοποίηση

Πολιτικοποίηση

- **Τι είναι;**
 - Η διαμόρφωση **γνώμης** και η υιοθέτηση **στάσης** για την πολιτική (πολιτικούς θεσμούς, εξουσία, πολιτικές σχέσεις, πολιτικά γεγονότα κτλ)
- **Ποιοι παίζουν ρόλο στην πολιτικοποίηση;**
 - Οι **φορείς** κοινωνικοποίησης (σχολείο, οικογένεια, μμε) καθώς και τα **γεγονότα** που συμβαίνουν εντός και εκτός της χώρας
- **Τι δείχνει την ποιότητα της πολιτικοποίησης;**
 - Η συμμετοχή στα κοινά, το ενδιαφέρον για τα δημόσιες υποθέσεις

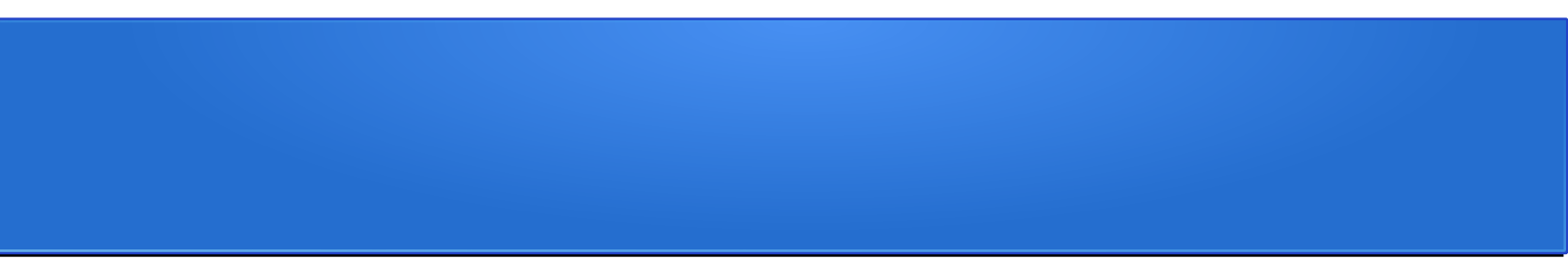
Πολιτικοποίηση

- **Παραδείγματα;**

- Η γνώμη για τον τρόπο άσκησης της εξουσίας
- Η στάση απέναντι στο πολιτικό γίνεσθαι
- Η κριτική απέναντι στα πολιτικά κόμματα
- Η στάση απέναντι στην ανισότητα και την εκμετάλλευση
- Η συμμετοχή στα κοινωνικά κινήματα
- Η συμμετοχή στο σωματείο του χώρου εργασίας

Πολιτικοποίηση

- **Πολιτικοποίηση και κομματικοποίηση;**
 - Μπορεί να τα μπερδεύουμε μα δεν είναι το ίδιο πράγμα
- **Πολιτικοποίηση και κοινωνικό πολιτικό σύστημα:**
 - Η πολιτικοποίηση έρχεται να υπηρετήσει τους διαφορετικούς στόχους του κάθε συστήματος
 - Πχ σε ένα αυταρχικό σύστημα δεν θα είναι επιθυμητή η συμμετοχή των πολιτών ενώ σε ένα δημοκρατικό θα είναι

6.2 Φορείς κοινωνικοποίησης

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας

- Είναι ο γραπτός (εφημερίδες, περιοδικά κοκ) και ο ηλεκτρονικός (διαδίκτυο, τηλεόραση) τύπος
- Κάθε ΜΜΕ έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και τη δική του δύναμη
- Ασκούν μεγάλη επίδραση στις σύγχρονες κοινωνίες (Κοινωνίες των ΜΜΕ). Σκεφτείτε για παράδειγμα τη δύναμη της διαφήμισης

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας

- **Η επίδραση των ΜΜΕ εξαρτάται από:**
 - Το μέσο
 - Το περιεχόμενο
 - Τη διάρκεια παρακολούθησης
 - Την προσωπικότητα του ατόμου (ηλικία, μόρφωση κτλ)
 - Για παράδειγμα η επίδραση είναι μεγαλύτερη στα παιδιά
 - Ο κάθε δέκτης αποκωδικοποιεί με τον δικό του τρόπο τα μηνύματα των ΜΜΕ

Τα πολιτικά κόμματα

- **Τι είναι;**

- Ενώσεις πολιτών που έχουν ως σκοπό τον επηρεασμό και την κατάκτηση της εξουσίας, με στόχο να εφαρμόσουν το πρόγραμμά τους

- **Ποιος είναι ο ρόλος τους στο πολιτικό σύστημα;**

- Είναι θεσμοί απαραίτητοι στη δημοκρατία αφού οι διαφορετικές απόψεις, ιδεολογίες για την οικονομία, την κοινωνία εκφράζονται μέσα από τα κόμματα.
- Μέσα (και) από τα κόμματα εκφράζεται η κοινωνία
- Μπορούν να αποτελέσουν “πολιτικό σχολείο” για τους νέους

Τα πολιτικά κόμματα

- **Η δημοκρατική πολιτική παιδεία:**
 - Στόχος είναι να μπορεί ο πολίτης να κατανοήσει την κοινωνική, πολιτική και οικονομική πραγματικότητα μέσα στην οποία ζει
- **Σύνταγμα και πολιτικά κόμματα:**
 - “Έλληνες πολίτες που έχουν εκλογικό δικαίωμα μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε πολιτικά κόμματα, που η οργάνωση και η δράση τους οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος”

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2019

ΕΔΡΕΣ

158	86	22	15	10	9
-----	----	----	----	----	---

Τα αποτελέσματα των εκλογών

6.2.6 Ο θεσμός των Μαθητικών Κοινοτήτων (Μ.Κ.)

- Τι είναι οι Μαθητικές Κοινότητες;
 - Ουσιαστικά μιλάμε για τα μαθητικά συμβούλια (5μελή, 15μελή κτλ)
- Η οργάνωση και η λειτουργία τους περιγράφεται στον

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ο κανονισμός των μαθητικών κοινοτήτων

- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ:
 - Κύτταρο δημοκρατίας
 - Τα παιδιά ασκούνται στη δημοκρατική διαδικασία
 - Διάλογος, συμμετοχή, συνεργασία
- ΘΕΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ:
 - Τα παιδιά μπορούν να εκφράσουν την άποψη τους για θέματα του σχολικής κοινότητας

Ο κανονισμός των μαθητικών κοινοτήτων

- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ:
 - Κύτταρο δημοκρατίας
 - Τα παιδιά ασκούνται στη δημοκρατική διαδικασία
 - Διάλογος, συμμετοχή, συνεργασία
- ΘΕΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ:
 - Τα παιδιά μπορούν να εκφράσουν την άποψη τους για θέματα του σχολικής κοινότητας

Μ.Κ. και πολιτική κοινωνικοποίηση

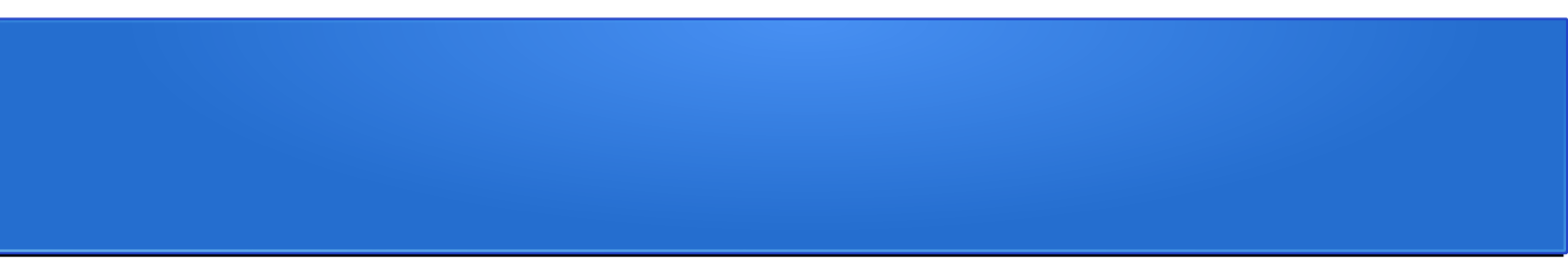
- Η ανάπτυξη δημοκρατικής συνείδησης
- Σεβασμός της αξίας της προσωπικότητας κάθε ανθρώπου
- Ανάπτυξη ατομικής και κοινωνικής ευθύνης
- Ανάπτυξη δυνατοτήτων και ικανοτήτων του μαθητή
- Άσκηση στους κοινωνικούς ρόλους

Το σχολείο ως κοινότητα/πολιτεία

- Κάθε τάξη ως μια χωριστή κοινότητα και ολόκληρο το σχολείο ως μια πολιτεία
- Οι μαθητές μαθαίνουν να “λειτουργούν πολιτικά”:
 - Να θέτουν κανόνες και να τους εφαρμόζουν
 - Να εκλέγουν και να εκλέγονται σε διάφορα αξιώματα
 - Να κάνουν διάλογο και να πείθουν με επιχειρήματα
 - Να αναπτύσσουν πολιτικές αρετές (διάλογος, δικαιοσύνη, σεβασμός κτλ)
 - Να βιώνουν τη δημοκρατία

Μια αποτίμηση της λειτουργίας των Μ.Κ.

- Σε αρκετές περιπτώσεις η λειτουργία είναι προβληματική
- Σε αρκετές περιπτώσεις δεν λειτουργούν ουσιαστικά
- Απαιτείται η πολιτεία και οι εκπαιδευτικοί να πιστεύουν και να υπηρετούν τον θεσμό
- Απαιτείται οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα των Μ.Κ.

6.3 Κοινωνικός έλεγχος

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ

- **ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ:**

- Σε κάθε κοινωνία υπάρχουν κοινωνικοί κανόνες που ρυθμίζουν τις ατομικές και συλλογικές συμπεριφορές
- Κάποιοι κανόνες αφορούν ορισμένα μόνο άτομα ή ομάδες. Άλλοι αφορούν το σύνολο μια κοινωνίας

Άραγε μπορεί να υπάρξει κοινωνία χωρίς κανόνες;

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

- **Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος**
 - Ο κοινωνικός έλεγχος λειτουργεί συμπληρωματικά με την κοινωνικοποίηση.
 - Με την κοινωνικοποίηση τα άτομα μαθαίνουν ποια συμπεριφορά θεωρείται κοινωνικά αποδεκτή και επιθυμητή και με τον έλεγχο ελέγχεται η συμμόρφωση με αυτήν
- **Φορείς κοινωνικού ελέγχου**
 - Ταυτίζονται συνήθως με τους φορείς κοινωνικοποίησης

Ο κοινωνικός έλεγχος

- **Πότε ασκείται ο κοινωνικός έλεγχος**
 - Προληπτικά ή Κατασταλτικά
- **Πώς ασκείται ο κοινωνικός έλεγχος**
 - Με επιβραβεύσεις ή με κυρώσεις
- **Είδη κοινωνικού ελέγχου**
 - Άτυπος
 - Τυπικός
 - Αυτοέλεγχος

Κοινωνικός έλεγχος

```
graph TD; A[Κοινωνικός έλεγχος] --> B[Τυπικός άτυπος]; A --> C[Αρνητικός - θετικός]; A --> D[Προσληπτικός - κατασταλτικός]; A --> E[Εσωτερικός (αυτοέλεγχος)];
```

Τυπικός
άτυπος

Αρνητικός -
θετικός

Προσληπτικός -
κατασταλτικός

Εσωτερικός
(αυτοέλεγχος)